

Sananparsissa nimeltä mainittuihin henkilöihin liittyvät selitystarinat
Kansanrunousarkiston kysely 1.10.2000 - 30.6.2001

ETSINTÄKUULUTUS : JOKISET TALTEEN

Kansanrunousarkisto kerää talteen taustatarinoita **nimeltä mainittuihin henkilöihin** liittyvistä sanonnoista. Aloitteen keruuseen saimme emeritus professori Leea Virtaselta. Uskomme, että moni rohkenee ilmoittautua Ellun kanojen Ellun tuntijaksi, naapurin pojantyttäreksi tai muuksi ilmiantajaksi. Matti Kuusen teoksessa *Suomen kansan vertauksia* (SKS 1979) on esimerkkejä sekä selitetyistä että selittämättömistä henkilönimistä. "Taluttaa kuin Moilanen nuorukaista" on selitetty kemiläisen teurastaja Moilasan mukaan vakiintuneeksi sanonnaksi. Mutta mikä tarina löytyisi vaikkapa Orimattilasta kerätyn "Hukkareissu ku Nuutilan kanapoikasil" vertauksen taustalta? Tai kuka kertoisi tästä lisää: "Puhuu vertauksilla kun Ryllykkä vainaja kuolintauissaan"? Entä kuka oli Jokinen, jonka eväät levisivät?

Varmaa totuutta emme hae, pikemminkin **uskottavia ja perimätietona kulkeutuneita selityksiä**. Moni Manninen on varmasti saanut kuulla muiden mielestä osuvaa vertausta "tiukalla kuin Mannisen pää ovenraossa". Hän on ehkä uskonut olleensa ensimmäinen oven väliin jäänyt Manninen, vaikka arkistot väittäisivät sanonnan saaneen alkunsa vähintään 1800-luvulla.

VASTAUSOHJEET

Kirjoita omalla tyyllilläsi koneella tai siististi käsin

- ajankohtaa, paikkaa ja muita taustatietoja unohtamatta
- tavallisille A4-arkeille vain toiselle puolelle paperia; kirjoituksen laajuus vapaa
- jättäen vasempaan reunaan nelisen senttiä tyhjää liuskojen sitomista varten

Kirjoita alkuun omalle liuskalleen

- nimi, syntymäaika ja -paikka, vanhempien ammatti, oma ammatti, koulutus sekä osoite ja puhelinnumero
- allekirjoitettu suostumuksesi siihen, että aineisto talletetaan nimelläsi Kansanrunousarkistoon tutkimuskäyttöön sekä mahdolliset käyttörajoitukset

Voit lähettää vastauksesi myös sähköpostiviestinä

- osoitteeseen: keruu@finlit.fi
- kirjoita viestin aihekenttään tunnuksesi: Jokiset talteen
- kirjoita alkuun omat tietosi edellä olevan ohjeen mukaan
- pitkät tekstit voit lähettää liitetiedostona, mutta vältä useiden erillisten liitetiedostojen lähettämistä

Lähetä vastauksesi 30.6.2001 mennessä osoitteeseen

SKS / Kansanrunousarkisto

PL 259, 00171 HELSINKI

Kirjoita kuoreen nimesi, osoitteesi sekä tunnus "*Jokiset talteen*".

Kirjoituksia ei palauteta, joten ota itse itsellesi kopio. Vastaajille jaetaan syksyllä 2001 kirjapalkintoja. Kirjoituksia tästä aiheesta arkisto ottaa luonnollisesti myöhemminkin vastaan.

Lisätietoja antaa tarvittaessa Outi Lauhakangas, p. (09)13123243.

Päivitetty 16.10.2000